

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра теорії та методики фізичної культури

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Вступ до спеціальності та професійна етика**

Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
Освітня програма	<u>«Середня освіта (фізична культура)»</u>
предметна спеціальність	<u>A4.11 Середня освіта (Фізична культура)</u>
Спеціальність	<u>A4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)</u>
Галузь знань	<u>A Освіта</u>

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та методики фізичної культури
Протокол № 11 від «15» травня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

ЗМІСТ

1.	Загальна інформація	3
2.	Анотація до навчальної дисципліни	3
3.	Мета та цілі навчальної дисципліни	3
4.	Програмні компетентності та результати навчання	3
5.	Організація навчання	4
6.	Система оцінювання навчальної дисципліни	5
7.	Політика навчальної дисципліни	7
8.	Рекомендована література	9

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Вступ до спеціальності та професійна етика
Викладач (і)	Ковальчук Лідія Валеріївна Кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Контактний телефон викладача	+380993761646
Е-mail викладача	lidia.kovalchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності та професійна етика» – невід’ємна частина навчального плану й виховного процесу будь-якого закладу освіти, де ведеться підготовка фахівців. В її основі: дати зрозуміти першокурснику, як самостійно здобувати необхідні знання, як зорієнтуватися в системі вищої освіти України, що продовжує реформуватися відповідно до європейських стандартів; як розібратися у зростаючому потоці наукової інформації; окреслити характер майбутньої професії, перспективи галузі тощо.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета – сприяти створенню передумов для цілеспрямованої навчально-пізнавальної діяльності за освітньою програмою предметної спеціальності А4.11 Середня освіта (Фізична культура); допомогти студентам швидше пристосуватися до нових умов, змісту навчання, організаційних особливостей навчальної діяльності у закладі вищої освіти; надати можливість першокурсникам спрогнозувати та уявити специфіку своєї фахової діяльності, ознайомитися з особливостями професії та вимогами

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності
ІК Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі освіти (фізична культура), що передбачає застосування теорій, технологій та методів відповідних наук, педагогіки, психології, теорії та методики фізичної культури, фізіології, біомеханіки, морфології і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах освіти, а також у сфері шкільного туризму
Загальні компетентності ЗК-1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК-5. Здатність працювати в команді, виконувати роботу в групі під керівництвом лідера, мати навички, що демонструють здатність до врахування вимог трудової дисципліни і інтересів колективу. ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності ФК-18. Здійснювати пропаганду фізичної культури, спорту, туризму, здорового способу життя, у тому числі, з використанням сучасних інформаційних технологій. ФК-19. Здатність до безперервного професійного розвитку.
Програмні результати навчання
ПРН-1. Знати законодавчу базу щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування повної загальної середньої освіти в Україні; законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку; сфери фізичної культури. ПРН-6. Розуміти значення та зміст обраної професії; основних концепцій та базових понять у фізичній культурі. ПРН-23. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування. ПРН-27. Розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Предметна спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	A4.11 Середня освіта (Фізична культура)	1	Нормативна

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість год.		
	лекції	лабораторні	сам. роб
Тема 1. Організація навчального процесу в ЗВО.	2	2	10
Тема 2. Студентський путівник	2	2	10
Тема 3. Зміст та структура освітньої програми 014 Середня освіта (Фізична культура).	2	4	10
Тема 4. Програмно-нормативні і організаційні засади розвитку галузі фізичної культури.	2	4	10
Тема 5. Професійна діяльність фахівців фізичної культури.	2	4	10
Тема 6. Особистість вчителя фізичної культури.	2	2	10
	Всього	12	18
			60

6. Система оцінювання освітньої компоненти

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни включає поточний та семестровий контроль знань. Оцінювання відповідей студентів на семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою. По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,70, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 70 балів. При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо. Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою). Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 70 балів), отриманих балів за самостійну роботу (КСР) (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,20, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 20 балів), оцінки за письмову (додаткову) роботу (написання рефератів, презентацій) (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,10, відповідно максимальний бал може скласти 10 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.
Вимоги до письмових робіт	Письмовими роботами <u>студентів денної форми навчання</u> є: – огляд питань за темами та виступ на практичному занятті; – підготовка реферату, презентації, доповіді на практичне заняття. Письмовими роботами <u>студентів заочної форми навчання</u> є: – підготовка реферату, презентації, доповіді на практичне заняття. Критерії оцінювання письмової роботи студентів денної форми навчання: 90–100 балів – Огляд у письмовому вигляді всіх питань самостійної роботи, передбачених програмою та НМКД, підготовка реферативної роботи та виступ на практичному занятті, підготовка презентації; 80–89 балів – Виконання зазначених завдань письмової роботи, однак не в повному обсязі, а в такому, що становить 80–90 % від запропонованих завдань; 70–79 балів – Підготовка письмових робіт у повному обсязі та підготовка реферативної роботи (без виступу на практичних заняттях); 60–69 балів – Підготовка письмових робіт та виступи на практичних заняттях у обсязі 50 %; підготовка реферативної роботи (без виступу на практичному занятті); 50–59 балів – Підготовка письмових робіт у обсязі 50 % або підготовка реферативної роботи (без виступу на практичному занятті). Критерії оцінювання письмової роботи студентів заочної форми навчання (реферати): 90–100 балів – виконані всі вимоги до написання й захисту

	реферату: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання викладача та присутніх у аудиторії; <i>80–89 балів</i> – виконані всі формальні вимоги до написання й захисту реферату: витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Проблема позначена, але не достатньо обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему й викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита достатньо повно, дані правильні відповіді на додаткові питання викладача та присутніх у аудиторії; <i>70–79 балів</i> – основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені деякі недоліки. Не обґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі. Наявні певні неточності у викладенні матеріалу. Вимоги щодо оформлення дотримано на належному рівні; <i>60–69 балів</i> – основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені недоліки. Зокрема, є неточності у викладі матеріалу; відсутні логічна послідовність у судженнях; не витриманий обсяг реферату; є недоліки в оформленні; на додаткові питання викладача та присутніх у аудиторії при захисті дані неповні відповіді; <i>50–59 балів</i> – є істотні недоліки стосовно вимог до написання реферату. Зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання викладача та присутніх у аудиторії; під час захисту відсутній висновок; <i>Менше 50 балів</i> – тема реферату не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми, оформлення не відповідає встановленим вимогам, відсутня логіка викладу представленого матеріалу
Вимоги до презентаційних робіт	Розробка презентацій <u>студентів денної форми навчання</u> є: – огляд питань за темами та виступ на практичному занятті; – підготовка доповіді, презентації на практичне заняття. Оцінюються: <i>зміст презентації</i>: відповідність змісту темі дослідження, ясне і логічне представлення ходу дослідження, повнота розкриття теми дослідження, розкриття тематичного та змістових питань дослідження, наявність навичок ефективного планування презентації; <i>оформлення презентації</i>: слайди презентації чітко структуровані; текст слайдів не містить граматичних помилок; слайди супроводяться формами графічної інформації: схемами, ілюстраціями і т.п.; презентація містить внутрішні гіперпосилання; презентація містить зовнішні гіперпосилання; стильова єдність презентації; матеріал презентації представлено лаконічно і закінчено. Критерії оцінювання презентаційної роботи студентів: <i>90–100 балів</i> – У презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, висловлене власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації.

	Має чітку, логічно вибудовану структуру. Оформлення посилань на інформаційні джерела цілком правильні, вичерпні. Гармонійне поєднання дизайнерських знахідок з ідеєю проекту. Робота виконана творчо і самостійно. Презентація характеризується оригінальністю. <i>80–89 балів</i> – Презентація має задовольняти всім критеріям нижчого рівня і одному або двом таким: відображає глибокий пошук при дослідженні та застосування навичок мислення високого рівня; показує явне розуміння теми; притягує увагу аудиторії <i>70–79 балів</i> – Проект загалом відповідає тематиці проекту і є досить інформативним. Прослідковується певна структура в розміщенні інформації. Включена інформація добута із різноманітних джерел. Графіки, таблиці представлені в роботі, але не додає інформації, не доповнюють змісту. Естетичний вигляд дещо псує недостатньо чітка структура розміщення інформації, не зовсім доречна графіка оформлення. Дизайн не суперечить загальному змісту проекту. Робота свідчить про середній рівень умінь і навичок використання комп'ютерних технологій учнями Проект корисний не тільки для студентів, які його створили. <i>60–69 балів</i> – Проект загалом відповідає тематиці проекту і є досить інформативним. Прослідковується певна структура в розміщенні інформації. Графіки, таблиці представлені в роботі, але не додає інформації, не доповнюють змісту. Естетичний вигляд дещо псує недостатньо чітка структура розміщення інформації, не зовсім доречна графіка оформлення. Дизайн не суперечить загальному змісту проекту. Робота свідчить про середній рівень умінь і навичок використання комп'ютерних технологій учнями <i>50–59 балів</i> – Проект сфокусований на темі, але не висвітлює її. Важко вловити структуру подання інформації. Графіки і таблиці відсутні. Немає посилань на використані джерела. Естетичний вигляд незадовільний (відсутня чітка структура розміщення інформації, недоречна графіка оформлення). Низький (початковий) рівень використання різноманітних можливостей комп'ютерних технологій <i>25–49 балів</i> – Проект є випадковим, нашвидку зробленим, чи незакінченим. Наявні значні фактичні помилки, незрозумілості та нерозуміння теми
Умови допуску до підсумкового контролю	До заліку допускаються студенти, які набрали мінімум 50 балів за поточний контроль (семінарські заняття).
Підсумковий контроль	Екзамен. <i>90-100 балів</i> – Студент має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного і практичного курсу, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальної дисципліни, її мету та завдання. Вміє застосовувати здобуті практичні та теоретичні знання в усіх видах професійної діяльності. Не допускає помилок під час виконання різних практичних завдань та розрахунково-графічних робіт, чітко знає методику дослідження та визначення різних складових та тем навчальної дисципліни. <i>80-89 балів</i> – Студент має міцні ґрунтовні знання, виконує теоретичну і практичну роботу без помилок, але може допустити незначні помилки при виконанні залікових завдань, та самостійному виконанні розрахункових робіт. <i>70-79 балів</i> – Студент знає програмний матеріал повністю, має

	практичні навички щодо виконання розрахункових завдань, але не вміє самостійно і творчо мислити, не може вийти за межі теми. <i>60-69 балів</i> – Студент знає основні теми курсу, але його знання мають загальний характер. Вміє дати узагальнюючу характеристику стосовно різних розрахункових завдань. Володіє знаннями і вміннями не в повному обсязі. <i>50-59 балів</i> – Студент знає основні теми курсу, але його знання мають загальний характер. Має прогалини в теоретичному курсі та в практичних вміннях та навичках. <i>25–49 балів</i> – з можливістю повторного складання. Студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не знає особливостей проведення розрахунків з дисципліни та її необхідності. Практичні вміння та навички сформовані на примітивному рівні. <i>менше 25 балів</i> – з обов’язковим повторним вивченням дисципліни. Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.
--	---

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи	Оцінювання письмових робіт студентів регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7. Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на низці положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: ➤ Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19

	травня 2023 р. № 309) – стор. 7. Невідпрацювання занять може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» <u>«Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти»</u> – ознайомитися із положеннями можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до <u>«Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»</u> (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7. та до <u>«Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS»</u> (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується <u>«Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 24 листопада 2022 р. № 672) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

8. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	
Мультимедійна аудиторія 121, 104 (проектор BenQ w1070); відеофайли	
Література	
Основна	
1. «Середня освіта. Фізична культура.» Вступ до спеціальності. навч. посібник / уклад.: Мосейчук Ю.Ю., Байдюк М.Ю. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. 130 с. 2. Оніщук Л.М., Остапов А.В. Вступ до спеціальності. Фізична культура і спорт: конспект лекцій для студентів денної форми навчання спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» освітнього рівня бакалавр. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020. 146 с. 3. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / за ред. В. Г. Кременя. К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с. 4. Правові засади реалізації Болонського процесу в Україні: монографія/ [В. Бугров, А.Гожик, К. Жданова, та ін]; за заг. ред. В. Лугового, С. Калашнікової. К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 156 с. 5. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 168 с. 6. Захарченко В.М. Національна рамка кваліфікацій та освітні програми і кваліфікації	

[Електронний ресурс] /Режим доступу: <http://erasmusplus.org.ua/2014-05-30-14-56-19/prezentatsii/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protseesu.html>.

7. Рашкевич Ю. М. Розроблення освітніх стандартів та освітніх програм [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://erasmusplus.org.ua/2014-05-30-14-56-19/prezentatsii/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protseesu.html>.

Нормативні документи

1. Дорожня карта освітньої реформи (2015–2025). Стратегічна дорадча група при МОН України. БФ «Інститут розвитку освіти». Київ, 2015. 78 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://goo.gl/9kRlrG>.

2. Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки: Закон України [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/law/07_isu.html.

3. Про Національну програму інформатизації. Закон України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: zakon2.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80/print1368906233671330.

4. Про затвердження Положення про електронний підручник. Наказ МОН від 02.05.2018 № 440. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-18#Text>.

5. Концепція «Нова українська школа». Ухвалено рішенням Колегії МОН України від 27 жовтня 2016 року. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://goo.gl/OoaCWn>.

8. Закон України „Про вищу освіту” від 01.07.2014 р.[Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

9. Національна рамка кваліфікацій / [Електронний ресурс] / Постанова Кабінету Міністрів України № 1341 від 23 листопада 2011 р. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>

10. Луговий В.І. Національна рамка кваліфікацій та Міжнародна стандартна класифікація освіти [Електронний ресурс] / Режим доступу:<http://erasmusplus.org.ua/2014-05-30-14-56-19/prezentatsii/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protseesu.html?start20>.

Інтернет-ресурси

1. <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

2. <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/>

Викладач:

Лідія КОВАЛЬЧУК